

[Paabøl.]

de tab, som kommunerne kunne forventes at få i forbindelse med deres kautionforpligtelser for byggelån.

Nu vil man gøre to ting: man vil frigive disse beløb, og man vil pålægge yderligere ejendomsskatter, nemlig en bygningskat på 7 promille i 1959-60 og 14 promille i de følgende skatteår, som skal aftrappes over 40 år, og en grundskyld på 7 promille i 1959-60 og derefter 14 promille, som er en permanent forøgelse af beskatningen på fast ejendom. Dette provenu vil man anvende dels til boligpolitiske formål, dels til lettelse af den personlige beskatning. Nu er det ikke sikkert, at omlægningen i virkeligheden resulterer i en lettelse af personbeskatningen. Vi har ofte set, at øgede indtægter for kommunerne finder nye anvendelsesmuligheder, men navnlig er det langt fra sikkert, at den boligskat, som man pålægger parcelhuse og udlejningsejendomme, og som skal kunne overvælttes på lejerne, kommer de samme mennesker til gode. Det sikre er, at det betyder en forøgelse af beskatningen på boliger, og at det er en omlægning, som har en skattepolitisk drejning, vi ikke vil være med til. Hvis regeringen vil frafalde boligskatte, kan vi forhandle både om huslejestigningernes størrelse, om tidssterminderne for deres gennemførelse og om deres anvendelse, derunder hvor stor en del der yderligere skal hensættes til indre vedligeholdelse. Fra vor side kunne vi i øvrigt have tænkt os, at en større del blev hensat til indvendig og udvendig vedligeholdelse, således at lejerne i højere grad fik glæde af lejeforhøjelsen, og der er brug for meget betydelige beløb, hvis boligerne i den gamle boligmasse skal sættes i forsvarlig stand og de skader, der er sket i efterkrigsårene, skal rettes op.

Det er ikke en omlægning af den kommunale beskatning, som må være målet, men en afvikling af byggestøttelovgivningen må muliggøre, at statsskatterne afvikles i takt med, at statens udlånsvirksomhed afvikles. Det er det, befolkningen har krav på.

Jeg skal ikke gøre mange bemærkninger til enkeltheder i lejeloven. Fra vor side kan vi ikke gå med til, at adgangen til frivillige overenskomster i bestående lejemål

bliver ophævet. Det er også fuldkommen urimeligt og uforståeligt, hvorfor man vil gøre det. Det er noget, der er trukket frem gang efter gang, når lejeloven har været til revision, men det er aldrig blevet gennemført. Det er ganske urimeligt.

Reglen om frivillige overenskomster er i dag den, at en sådan kun er lovlige, hvis lejerens i forvejen skriftligt er gjort bekendt med, at han ikke kan opsiges, og aftalen skal, når den er indgået, indsendes til huslejenævnet, som kan tilsidesætte en sådan aftale, når den ikke findes rimelig og retfærdig for lejerens. Jeg kan ikke se, det kan rumme betænkeligheder af nogen art, at adgangen til at indgå frivillige overenskomster opretholdes, hvilket giver mulighed for en smidigere ejendomsadministration. Under normale forhold er udlejerens lejernes gode tjener. Han vil gerne imødekomme lejernes krav om det ene eller det andet, og lejerens vil kun betale for de goder, han får; hvorfor skal man forhindre dem i at komme til rette om det? Han vil måske have moderniseret køkkenet, lagt parketgulv ind el. lign., have længere tids uopsigelighed og sådan noget. Alt det er såre naturligt. Det trækker i den rigtige retning, nemlig at man får en tilnærmelse af lejeniveauerne og istandsat den gamle boligmasse.

Der er også en anden bestemmelse, jeg lige vil nævne. Det er bestemmelsen om, at man vil hensætte 10 pct. til indvendig vedligeholdelse, og at man vil beregne dette på den øjeblikkelige leje. Det fører til meget uheldige resultater. Med hensyn til lejeforhøjelserne holder man sig til det system, man har anvendt tidligere, idet man nemlig sætter dem i forhold til 1939-lejen, men her vil man altså sætte de beløb, der skal hensættes til indvendig vedligeholdelse, i forhold til den aktuelle leje. Det medfører en urimelig forskelsbehandling af de lejligheder, som ikke er moderniseret, og dem, som er moderniseret i efterkrigsårene.

Af to lejligheder, der ganske svarer til hinanden, har den ene måske haft en leje i 1939 på lad os sige 800 kr. Den er så steget til omkring 1 000 kr. i dag, og der skal altså hensættes 10 pct. af dette beløb, nemlig 100 kr., til indvendig vedligeholdelse. Den anden lejlighed i huset ved siden af er moderniseret og udstyret med centralvarme og bad og koster måske 2 000 kr. Af denne